

Obchodní právo II
Seminář č. 9 Vznik obchodních závazků
JUDr. Dana Ondřejová, Ph.D.

1. Dva podnikatelé uzavřeli písemně smlouvu o dílo, v níž nebyl vymezen předmět díla. Na předmětu díla se smluvní strany dohodly ústně a podrobně jej vymezily v listině, která byla připojena k uvedené smlouvě o dílo. Ve smlouvě o dílo však o takové listině nebylo ani zmínky. Posuďte platnost uvedené smlouvy o dílo.

Řešení:

Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28.8.2001, sp. zn. 29 Odo 14/2001

Smlouva o dílo je platná.

Není-li předepsána nebo některým z účastníků požadována písemná forma smlouvy, není vyloučeno, aby ji účastníci uzavřeli zčásti písemně a zčásti ústně. Rozhodující je vůle účastníků při uzavírání smlouvy.

To, že účastníci písemné smlouvy uzavřené smlouvy o dílo výslovně neprohlásili v této smlouvě, že její součástí je i listina připojená ke smlouvě, v níž je vymezen předmět díla, nezpůsobuje neplatnost smlouvy, jestliže se účastníci ústně dohodli, že předmětem smlouvy je dílo vymezené v této listině.

2. Dva podnikatelé uzavřeli dne 5. listopadu 2006 v režimu obchodního zákoníku písemně smlouvu o smlouvě budoucí, v níž se podnikatel A.B. zavázal, že uzavře kupní smlouvu, jejímž předmětem bude prodej stroje TX 50 blíže specifikovaného v článku III smlouvy o smlouvě budoucí, a to ve lhůtě dvou měsíců od vyzvání podnikatelem C.D. Podnikatel C.D. měl podnikatele A.B. vyzvat k uzavření kupní smlouvy do 14 dnů poté, co bude podnikateli C.D. doručen protokol od servisního mechanika o uskutečnění celkové generální prohlídky stroje TX 50.

Podnikatel C.D. měl v době uskutečnění generální prohlídky stroje TX 50 dovolenou. Protokol od servisního mechanika mu byl na sídlo společnosti doručen dne 17. prosince 2006. Podnikatel C.D. si protokol přečetl až 3. ledna 2007, kdy se vrátil z dovolené a hned následující den vyzval podnikatele A.B. k uzavření kupní smlouvy.

Podnikatel A.B. však podnikateli C.D. sdělil, že již nemá zájem na uzavření kupní smlouvy. Podnikatel C.D. se po roce a půl marného vyjednávání a dohadování, dne 4. července 2007, rozhodl podat žalobu na určení obsahu kupní smlouvy soudem, neboť právo na určení obsahu smlouvy. Podnikatel A.B. nepodal v rámci soudního řízení námitku promlčení.

Spor Vám byl předložen k posouzení. Jak byste spor vyřešili?

Řešení:

Vyhrál by podnikatel A.B., a to i když nepodal námitku promlčení, neboť dávno před promlčením došlo k prekluzi práva na uzavření kupní smlouvy, neboť lhůta k vyzvání podnikatele k uzavření tzv. realizační smlouvy (kupní smlouvy) – tj. lhůta 14 dnů – je lhůtou prekluzivní. Právo tak zaniklo za 14 dní od doručení protokolu dne 17. prosince 2006, tj. dne 31. prosince 2006.

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 12.5.2004, sp. zn. 32 Odo 553/2003

„Nejprve musí být v příslušné prekluzivní lhůtě proveden úkon nutný k zachování práva. Je-li právo výzvou zachováno, začne běžet druhá lhůta, která je lhůtou promlčecí.

3. Dodavatel uzavřel s odběratelem „Kupní smlouvu o dodávce klimatizační jednotky včetně její instalace, tj. včetně jejího napojení na zdroj elektrické energie. Později obě smluvní strany zjistily, že měly uzavřít smlouvu o dílo. Je taková smlouva platná?

Řešení:

Smlouva je platná, není důležitý nadpis či označení smlouvy, ale její obsah.

4. Na rekonstrukci střechy budovy objednatele v Břeclavi byla v souladu s obchodním zákoníkem uzavřena dne 5. listopadu 2007 perfektní písemná smlouva o dílo. Druhý den kontaktoval zhotovitele objednatel a ústně se v restauraci dohodli, že střecha v Břeclavi počká a přednost má střecha budovy ve Velkém Meziříčí. Jde o platnou změnu smlouvy? Byl by režim odlišný, kdyby byla smlouva uzavřena podle občanského zákoníku?

Řešení:

O platnou změnu smlouvy se bude jednat tehdy, pokud ve smlouvě nebyla obsažena doložka, že veškeré změny mohou být činěny pouze v písemné formě. Vzhledem k tomu, že v zadání tato informace obsažena nebyla, lze mít za to, že tento dodatek ve smlouvě obsažen nebyl a tudíž byla ústní změna písemně uzavřené smlouvy přípustná (§ 272 ObchZ).

V režimu občanského zákoníku by byla situace odlišná, neboť podle OZ mohou být veškeré změny písemně uzavřené smlouvy činěny výlučně písemně.

5. Jeden ze dvou jednatelů společnosti ALU s.r.o. podepsal za společnost dne 29. května 2007 kupní smlouvu na obráběcí stroj značky SEVA. Ve smlouvě bylo konstatováno, že smlouva nabude platnosti a účinnosti okamžikem, kdy bude smlouva podepsána ještě druhým z jednatelů společnosti ALU s.r.o. Posuďte charakter vedlejšího ujednání.

Řešení:

Jedná se o tzv. odkládací podmínku.

6. Společnost Antiplís s.r.o. při vyjednávání o bližších smluvních podmínkách smlouvy o dílo (protiplišňový nátěr zdí) označila skutečnost, jakým bude aplikovat jednotlivé vrstvy za tajnou informaci. Toto ujednání však nebylo součástí ani návrhu smlouvy, ani jinak písemně zachyceno. Společnost Plís s.r.o. se rozhodla služeb společnosti Antiplís s.r.o. z důvodu příliš vysoké ceny nevyužít a při jednání s jinou společností zabývající se odstraňováním plísní konzultovala správnost postupu sděleného společností Antiplís s.r.o. a takovou smlouvu následně podepsala. Za jakých okolností by mohla být žaloba společnosti Antiplís s.r.o. na společnost Plís s.r.o. úspěšná?

Řešení:

Uvedené informace by mohly být kvalifikovány jako tzv. důvěrné informace dle § 271 ObchZ. Záleželo by na prokázání skutečnosti, že společnost Antiplís s.r.o. označila informace za důvěrné - pokud by se společnosti podařilo toto prokázat a pokud by se jí podařilo vyčíslit skutečnou škodu (ušlý zisk) mohla by být v žalobě na náhradu škody úspěšná.

7. Jaký bude právní režim tzv. leasingové smlouvy uzavřené mezi dvěma podnikateli týkající se podnikatelské činnosti? Určete právní předpis a konkrétní ustanovení, kterými se bude tento institut řídit.

Řešení:

Jedná se o inominátní smlouvu (§ 269 odst. 2 ObchZ) – bude-li vymezen dostatečně předmět závazků – v režimu obchodního zákoníku. Konkrétní úprava bude záležet na obsahu smlouvy, podpůrně se neužije žádný pojmenovaný smluvní typ obchodního zákoníku.

8. Dva podnikatelé jednali o uzavření kupní smlouvy. Jeden podnikatel poslal druhému podnikateli e-mailem návrh smlouvy, kde bylo přesně vymezeno zboží a kupní cena. Druhý podnikatel na tento návrh zareagoval tak, že poslal podnikateli ve prospěch jeho bankovního účtu částku rovnající se kupní ceně uvedené ve smlouvě. Jednalo se podle Vašeho názoru o platně uzavřenou smlouvu?

Řešení:

§ 275 odst. 4 ObchZ: „S přihlédnutím k obsahu návrhu na uzavření smlouvy nebo v důsledku praxe, kterou strany mezi sebou zavedly, nebo s přihlédnutím ke zvyklostem rozhodným podle tohoto zákona, může osoba, které je návrh určen, vyjádřit souhlas s návrhem provedením určitého úkonu (např. odesláním zboží nebo zaplacením kupní ceny) bez vyrozumění

navrhovatele. V tomto případě je přijetí návrhu účinné v okamžiku, kdy byl tento úkon učiněn, došlo-li k němu před uplynutím lhůty rozhodné pro přijetí návrhu.“

9. Kupní smlouva ve svém článku 8 stanovila prodávajícímu právo na smluvní pokutu ve výši 0,5 % z dlužné částky za každý den prodlení kupujícího se zaplacením kupní ceny. V článku 10 kupní smlouvy bylo obsaženo ustanovení, že „nedílnou součástí této smlouvy jsou obchodní podmínky prodávajícího“. V článku 7 obchodních podmínek prodávajícího však bylo ustanovení, podle něhož má prodávající právo na zaplacení smluvní pokuty ve výši 0,1 % z dlužné částky za každý den prodlení kupujícího se zaplacením kupní ceny. Jaká bude skutečná výše smluvní pokuty?

§ 273 odst. 2 ObchZ – přednost má text smlouvy, takže smluvní pokuta bude 0,5 %

10. Pan Josef Vykuk předložil panu Tadeášovi Pokornému písemný návrh kupní smlouvy. Sekretářka pana Pokorného obsah smlouvy telefonicky odsouhlasila a pan Vykuk poslal na základě kupní smlouvy příslušné zboží. Až přišlo na placení za předmět smlouvy, pan Pokorný argumentoval tím, že vlastně žádná smlouva nebyla uzavřena, neboť tím, že pan Vykuk poslal písemný návrh, měl být návrh také písemně akceptován, k čemuž nedošlo. Jak byste spor rozhodli?

Smlouva byla platně uzavřena.

NS ze dne 19.2.1998, 2 Odon 76/97: „Z toho, že žalobce předložil návrh smlouvy písemně, nelze bez dalšího usuzovat, že projevil vůli uzavřít smlouvu v písemné formě.“